

పూజగదిలో ప్రత్యక్షబొమ్మ

కె.జనార్దన్ కర్పూ

సన్నగా జల్ల పడుతోంది.

మనసులో వాతావరణం బావున్నప్పుడు వాన విసుగిపించదు. తోవల ఏదో తెలియని తియ్యని దిగులు ముసురుకున్నప్పుడు కూడా వాన ముసురు విసుగిపించదు. సన్నని వీణావాదనం మనసులోని ఆలోచనలకు శ్రుతి పలుకుతున్నట్లుగా, సన్నని చిన్న వాన తుంపరలు గుండెలోని గుబులుకి మృదువుగా దోహదపడుతుంటాయి—తియ్యటి దిగులుని తేనెలో రంగరిస్తున్నట్లు.

కిటికీలోంచి బయటికి చూస్తూ గంటక్రితం నుంచి కుర్చీలో శిలావిగ్రహం లాగా కూర్చుని ఉన్నాడు బుచ్చిబాబు, ఏదో వున్నకం చదువుతూ ఉన్నట్లు సటిస్తూ.

ఒంటిగంట అయింది.

వేడి వేడిగా పెగలు పాగలు కక్కుతున్న టీకప్పువీ, ఆ పక్కనే అప్పుడే కాలిన వేడి వేడి మొక్కజొన్న పాతూనీ అతని పక్కన స్థూలుమీద పెట్టి ముసి ముసిగా నవ్వింది శారద, ఎందుకో.

పాట కచ్చేరికి పక్క వాద్యాలాగా, ఈ కమ్మని వాతావరణానికి ఎంత చక్కని జోడీలు వేడి వేడి టీ కప్పు, పక్కన వెచ్చని మొక్క జొన్న పాతూనీ...

“థాంక్స్, చెల్లాయ్...నిన్ను కట్టుకునే వాడెవడో కానీ పరమ అదృష్టవంతుడే” అంటూ వేడి వేడి టీకప్పు అందుకుని ఒక గుటక వేసి, “నీ పెళ్ళిలో వెయ్యిన్నూట వదవోర్లు కట్టించింది...నాకు ఉద్యోగమే రావాలి కానీ” అన్నాడు మరో గుటక వెయ్యబోతూ.

“అవోహో...ఏమీ త్యాగం...నిజంగా క్రియ వరకూ వచ్చేసరికి జేబులోకి చేతులు వెడతాయా, బాబూ, తమకీ! అది నరేకానీ, సావం, గంటనుంచి తపస్సు చేస్తున్నట్లున్నాన్—ఇవార రాధ రాదు.”

‘ఎందుకు రాదూ...’ అనబోయి చప్పున నోరు నొక్కేసుకుని ‘నీ రాధ’ అని బుకాయించబోయి, అది మరి తెలివి తక్కువగా తోచి నోరు కట్టేసుకుని చూపులు తిప్పేసుకున్నాడు బుచ్చిబాబు.

కిలకిలా నవ్వింది శారద.

కుత కుతా ఉడుక్కున్నాడు బుచ్చిబాబు.

‘అవును, ఇలా వాన కురుస్తుంటే రాధ ఎలా వస్తుంది? చీ పాడు వాన!’ అనుకున్నాడు విసుగ్గా, విసుగ్గా, విసుగ్గా.

దేవులపల్లి కవిత రాశాట్ట. బొప్పు బొమ్మ గీశాట్ట. ఆ వూసులూ ఉదాహరణలూ చెబుతూ గోపీ పాట రాశాట్ట. అవన్నీ తీసుకుని వాసూ బొమ్మ తీశాట్ట.

చెల్లెలి పక్కన రాధని తొలిసారిగా చూసి నవ్వుడు, “వాళ్ళ నాన్నగారి పేరు గోపాలరావుగారేనా, చెల్లాయ్” అని అడగబోయి తమాయించుకున్నాడు బుచ్చిబాబు, ‘చాల్లే చచ్చు బోకు’ అని చెంపలు వాయిస్తుందని భయపేసి.

ఆ తర్వాతెప్పుడూ అటువంటి జోకులు వేసే ప్రయత్నమూ చెయ్యలే దతను. ఎందుకంటే, ఆ అమ్మాయి ఎదురు పడినప్పుడు మూగవాడయి పోయేవాడు.

మెదడు మరణించేది. గుండె గునిసేది. మనసు

CHANDRA

మొరాయిచేది. చూపులు స్తంభించేవి. చేతులు చేత లుడిగేవి. కాళ్ళు కదలికలు మరిచేవి. నోటి మాట...పూచూ...పూడిపడేది కాదు.

నిశ్చలంగా తొలిగా తొలిగా ... మలిగిపోయే వాడు.

ఏడు మల్లె పూవుల ఎత్తు రాకుమారి ఎదుట అసభ్యంగా, అనుచితంగా ప్రవర్తిస్తారా ఎవరైనా?

సాలరాతి బొమ్మని—కుం (చం) దన బొమ్మని మురికి చేతుల్లో ముట్టుకుంటారా ఎవరైనా?

మీగడ తరకని మట్టి చేతుల్లో మలిన పరుస్తారా ఎవరైనా?

గులాబి పూవుని గుండుసూదులతో గుచ్చి గాయపరుస్తారా ఎవరైనా?

ఉపహారం...

గులాబి పూవుని మృదువుగా చేతిలోకి తీసుకుని మురిపెంగా ఆఘ్రాణిస్తారు. మీగడ తరకని ఇంచక్కా పలుకు పంచదారలతో రంగరించి జ్రుకుంటారు. కుండనబొమ్మని గుండెలో గుడి కట్టుకుని భద్రపరుచుకుంటారు.

ఏడు మల్లె పూవుల ఎత్తు రాకుమారిని పదిలంగా దోసిట్లకి తీసుకుని, ప్రేమగా, భక్తిగా కళ్ళ కద్దుకుంటారు.

మృదువైన ఆలోచనలతో...తెలియని దిగులుతో ఆమెకేసి సూటిగా చూడటానికి కూడా సాహసించే వాడు కాదు బుచ్చిబాబు.

ఒకసారి ఆమె సన్నని కంఠంకేసి, ఒకసారి నున్నని 'మాగారు చెక్కిలి'కేసి, మరోసారి ఆ బల్లి చుబుకంకేసి, ఒకసారి శ్రీకారంలాంటి ఆ చిన్ని నోరుకేసి, మరోసారి ముద్దొచ్చే ముక్కుకేసి చూసి, ఆ ముక్కుమీద ముఖానికి అతికినట్లు అమరి ఉన్న కళ్ళ జోడునీ, ఆ జోడులోంచి అది లేనే లేనట్లు కనిపిస్తున్న 'విప్రార్చన' కళ్ళకేసి చూసి, చెప్పలేనంత ఆశ్చర్యపడి పోయేవాడు 'హార్షి! ఈ అమ్మాయికి కళ్ళజోడు ఉందా' అని.

అందమైన ఆ ముఖంలో అది ఒక భాగమే అన్నట్లుగా అమరిపోయింది రాధకి ఆ కళ్ళజోడు— అది ఉన్నదన్న సంగతి చూడగానే తెలియనట్లు.

"చక్కనమ్మ మోముకి 'స్పెక్ట్లెస్' కూడా అందమే" అని సామెత మార్చుకోవాలి కాబోలు.

దిగులునే భోంచేస్తూ, కుర్చీలోనే కూర్చుని, సన్నగా నిద్రలోకి జారుకుంటున్న బుచ్చిబాబు వాన రాకనీ, రాఫో రాకనీ గమనించలేడు. గదిలోకి అడుగు పెడుతున్న ఆమె మెత్తని పాదాల సుతి మెత్తని సవ్వడికి చట్టువ మెలకువ వచ్చి దతనికి.

అతను నిద్రపోతున్నాడనుకుని చూసి చూడ నట్లు అతనికేసి చూస్తున్న రాధ తడబడింది.

అతను కళ్ళు విప్పి తనకేసి చూడబోతుండగానే తడబాటుని సర్దుకుంటానికి అడిగింది అప్రయత్నంగా, "శారద ఇంట్లో ఉందాండీ" అని. అది కేవలం అసంకల్పితంగా అడిగిన ప్రశ్న.

చట్టువ కుర్చీలోంచి లేచిపోయాడు బుచ్చిబాబు.

ఆమె ప్రశ్న అతని బుర్రలో జొరబడిందో, లేదో తెలియదు.

అతని కళ్ళు కాంతిపుంజాలా వెలుగుతున్నాయి. ముఖం చింపిచేటుంత అయింది. రాధనుకున్న రాధ వచ్చింది. అది అతని సంభ్రమానికి కారణం.

వెయ్యేళ్ళ తనస్సు ఫలించి ప్రత్యక్షమయిన దేవుళ్ళని చూస్తున్న భక్తుడి ముఖంలా ఉంది అతని ముఖం—ప్రతి ఇరవై నాలుగ్గంటల కాలం అతనికి వెయ్యేళ్ళ తపోదీక్ష.

ఆ వెయ్యేళ్ళ తపోదీక్షకి ఫలం ఒక్క క్షణకాలం ఆమె నలా కంటితో చూడటం—చూసిన ఆ బొమ్మని—ఆ ముగ్ధమనోహర రూపాన్ని — మరో వెయ్యేళ్ళ కాలం పాటు గుండెలో నిలుపుకుని 'జాలిగా' ఆరాధించటం.

రాధ గొంతు విని ముందు గదిలోకి వచ్చిన శారద ఇద్దరినీ రక్షించింది.

సిగ్గుపడ్డాడు బుచ్చిబాబు.

'సారీ, చెల్లాయ్! ఒళ్ళు మరిచిపోయాను' అనుకున్నాడు సిగ్గుగా. చెల్లెల్ని ముఖంలోకి చూడ

తియ్యని వూహల చిరుతిళ్ళు తింటూ కాలం గడప గలడేమో!

"అన్నయ్యా! కార్డెన్ అడుకుందాం వస్తావురా?"

ఉలిక్కిపడ్డాడు బుచ్చిబాబు.

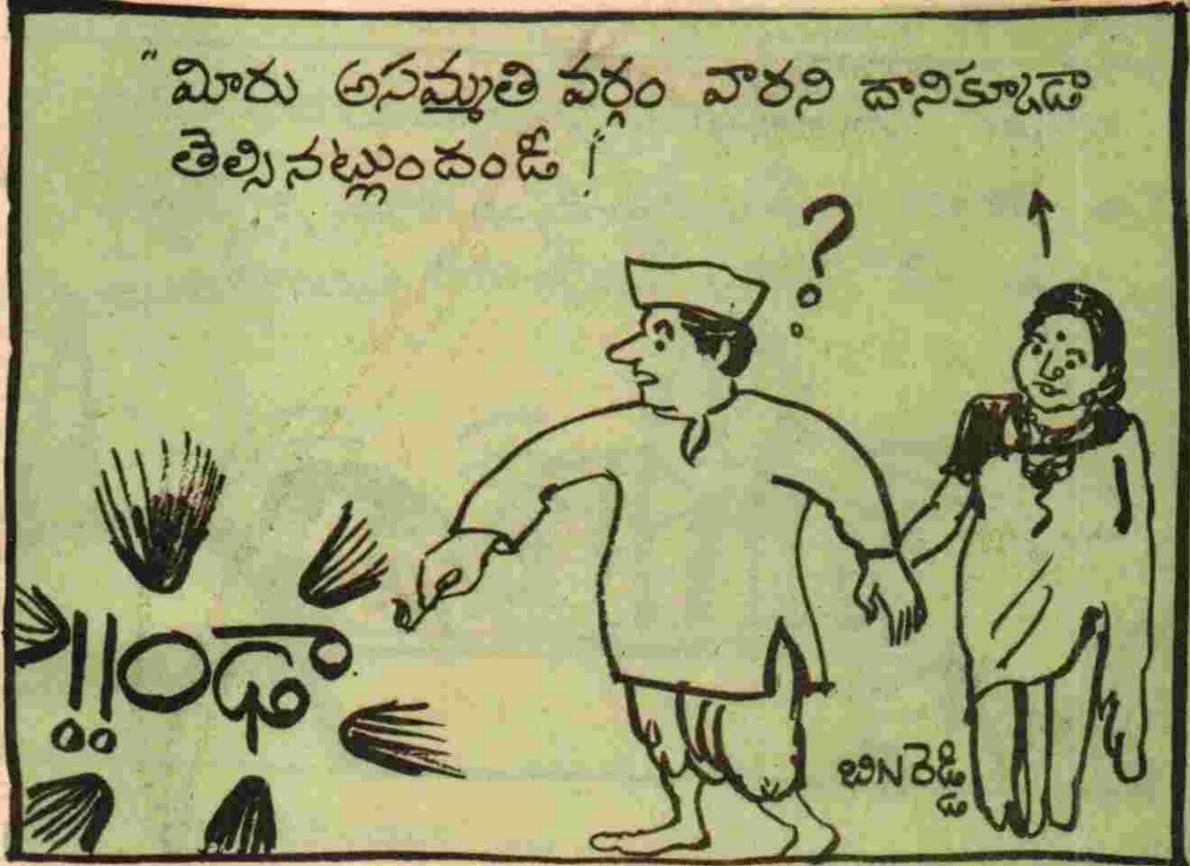
"నేనా..."

"నువ్వే... ఏం—మాతో ఆడకూడదా?"

"నేను మీతో ఆడవచ్చా" అని ఉద్దేశించిన అతని మాటని కావాలనే ఇటునుంచి అటు తిప్పి చిరుకొంటెతనాన్ని దాచుకుని చిప్పగా నవ్వింది శారద.

ఉక్కిరి బిక్కిరయ్యాడు బుచ్చిబాబు.

దాదాపు గంటకాలం రాధ సన్నిధిలో, ఆమె పనుక్కుంలో ఆమె సాన్నిహిత్యాన్ని, సామీప్యాన్ని అనుభవిస్తూ, ముక్కులు వేస్తున్నప్పుడూ, తీస్తున్నప్పుడూ ఆమె సుందర సుకుమార హాస్యాలచూస్తూ, ఆ సన్నని చేతివేళ్ళు చూస్తూ, ఎప్పుడైనా ఒకసారి

"మీరు అసమ్మతి పరం వారని దానికూడ తెల్పినట్లుండండీ!"

లేక అవస్థపడ్డాడు. తల తిప్పుకున్నాడు.

బయట వానజల్లు తగ్గినా సన్నని తుంపర పడుతూనే ఉంది—పూలవానలా. అంత సన్న తుంపర పడుతున్నప్పుడు 'పూలవాన, పూలవాన' అంటూ ఆ పూలవానలో గెంతేవాళ్ళు చిప్పతనంలో వాన ఒంటిమీద పడుతున్నట్లే తెలియక వింతగా ఉండేది ఆ జల్లు. ఆ స్పర్శ అనందంగా ఉండేది.

క్షణాక్రితం రాధ చల్లని చూపు తన శరీరా స్పృశనే ఆప్యాయంగా తాకినట్లుగా ఆ చల్లని చూపుని తలుచుకుని తలుచుకుని సేద తీచుచున్నాడు బుచ్చిబాబు—నడివేసవి ఎండలో చల్లని చెరకు రసాన్ని, ఎక్కడ అయిపోతుందో అని కొసరి కొసరి తాగుతున్న వాడిలా.

ఎప్పుడో ఒక సన్నని నవ్వు, ఒక చిప్ప చూపు, ఒక బుల్లి పలుకు—ఇవే అతను ఆశించినవి, అందుకున్నవి ఆమెనుంచి. అవే—అవే తలుచు కుంటూ మరో వెయ్యేళ్ళు, వెయ్యేళ్ళు, వెయ్యేళ్ళు

ఆమె ముఖంలోకి చూస్తూ... ముళ్ళ పూడి వర్ణించినట్లు ఆ కాస్త జాగలోనే చోటుచేసుకుని అతని గుండె పిల్లి మొగ్గలు వేసింది.

ముందు గదిలోనే కిటికీకి దగ్గరగా కార్పెట్ వేసింది శారద.

మొగ్గలా ముడుచుకుని, బొమ్మలా కూర్చుంది రాధ, తామరాకుని ఆనుకున్న కలువమొగ్గలాగా, "పద్మ పీఠిక కొలువున్న పద్మ"లాగా

వేడి వేడి లీకప్పులు ముచ్చటగా మూడు ప్రత్యక్షమయాయి ప్రేలో.

లీ కప్పుని మృదువుగా ముద్దాడినట్లు ముట్టుకుని లీని సీవ్ చేస్తున్న రాధ బుల్లిపెదాల కేసి ఒకసారి చూసి 'బలవంతంగా' చూపు తిప్పుకున్నాడు బుచ్చిబాబు.

ముక్కులు పంచింది శారద.

'కవి సమయాలను సృష్టించిన కవులు వెర్రి

వెధవలు కాదు' అనుకున్నాడు బుచ్చిబాబు, ముక్కలందుకుంటున్న రాధ నాజుకు చేతులకేసి చూస్తూ... ఆ సప్తని చేతులు తామర తూడుల్లానే ఉన్నాయి—ఆ అరిచేతులు పద్మాల్లానే ఉన్నాయి.

ఆ వేళ్ళు...విద్యుత్తరంగాలను సృష్టించే వీణా తంత్రులు కావు...

జరి అంచు పట్టు పరికిణి చాటునుంచీ, మబ్బు అంచునుంచీ తొంగి చూస్తున్న చందమామలా కనిపిస్తున్నాయి ఆమె ముచ్చటైన పాదాలూ, మృదువైన అరికాళ్ళూ.

వంగి ఆ పాదాలు ముద్దు పెట్టుకోనా... ఆ అరి కాళ్ళు కళ్ళ కద్దకోనా—నుదురు స్పందిస్తోంది. మనసు రోదిస్తోంది.

“ఎంతసేపురా ఆలోచిస్తావ్...ముక్క దిగనూ!” ఉలిక్కిపడి కనిపించిన కార్డుని కింద పడ వేశాడు బుచ్చిబాబు. మనసు స్వాధీనంలోకి తెచ్చుకుని ఆటమీద దృష్టి నిలిపాడు.

మీద దృష్టి నిలిపి జాగ్రత్తగా అడింది శారద. కింద పడతున్న ప్రతి ముక్కనీ, సైకి వెళుతున్న ముక్కల్నీ జాగ్రత్తగా గమనించింది.

విషయం బోధపడి పోయింది దామెకి—రాధ విజయ రహస్యం.

రాధ దిగువనుంచి తీసిన ప్రతి ముక్కకీ జోడి ముక్కని పేకరోంచో, తన చేతిలోంచో తీసి 'భక్తిగా' కింద పడేస్తున్నాడు బుచ్చిబాబు. చివరికి తనకి పెట్టు అయిన ముక్కల్లోంచి కూడా ముక్క తీసి కింద పడవేస్తున్నాడు—ఆమెకి అవసరమైన ముక్క అనిపిస్తే.

ఆ సంగతి రాధ గ్రహిస్తున్నట్లు లేదు. ప్రమ లేకుండా దొరుకుతున్న కావలసిన ముక్కల్లా తీసుకుని వరసగా పెట్టు పేర్చేసి ఆటలు చూపి న్నూంది బుద్ధిగా.

“అమ్మ, దొంగ” అనుకుంది—శారద ఆశ్చర్యంతో తలమున్నగైపోతూ. కోపమంతా కరిగిపోయి అప్ప

వచ్చా? ఇప్పుడు రాధకి నీ మొహం ఎలా చూపిస్తావ్. ఏడువ్ కూర్చుని. వెధవ. వెధవాని అంటు వెధవా! తనివితీరా తిట్టుకుంటున్నాడు.

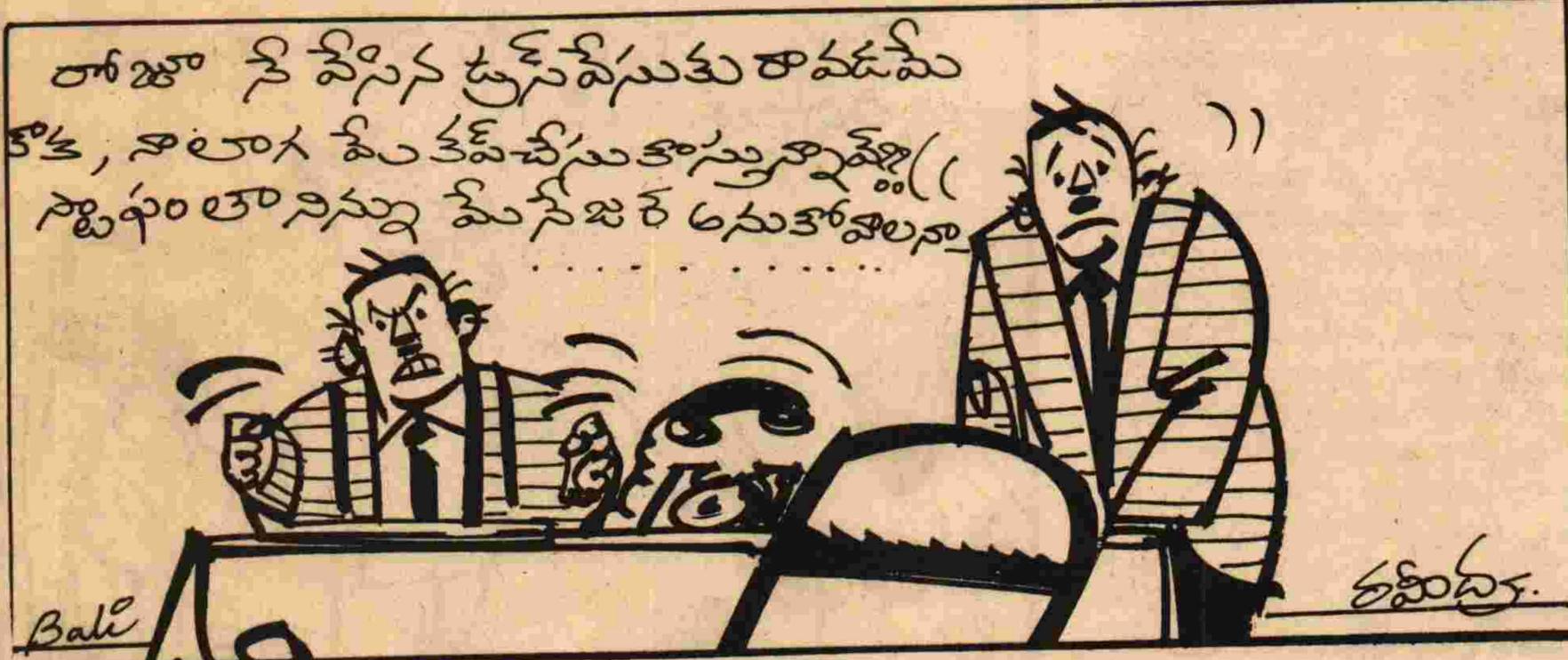
తరువాత అటకీ పేకముక్కలు కలపబో తోంది శారద.

“ఇంక వస్తాను శారదా! కొద్దిగా పనుంది ఇంట్లో. వెళ్తే ఫస్ట్ మోకి వెళ్దాం అనుకున్నాం అందరం” అంటూ లేచింది రాధ.

గిజగిజ లాడిపోయాడు బుచ్చిబాబు. “నీలాంటి మురికి వెధవల్తో ఆడటానికి చిరాకేసే లేచేసింది రాధ. నీకు బుద్ధుండా గాడిదా! అంతరాత్మ ఆక్రోశిస్తోంది.

తనూ లేచింది శారద పేకముక్కలు తీసుకుని.

“రా అన్నయ్యా” అని ఆప్యాయంగా పిలిచిన చెల్లి కూడా తనకి చెప్పనన్నా చెప్పకుండా లేచి వెళ్ళిపోయింది, పేక ముక్కలు తీసుకుని. తనంటే ఎంత అనవ్వాం వేసిందో!

వరసగా పది ఆటలు ఆయ్యాయి. ఈ పది ఆటల్లోనూ ఒక్క ఆటమాత్రం చూపించ గలిగింది శారద. తొమ్మిదాటలు గెలిచింది రాధ. ఒక్క ఆట కొట్టలేదు బుచ్చిబాబు. శారదకి ఆశ్చర్యం వేసింది. బుచ్చిబాబు ఒక్క ఆట కూడా గెలవ నందుకు కాదు. అందులో వింతేమీ లేదు. నలుగురూ కూర్చుని ఎప్పుడు ఆడినా ముందు 'గాడిద' అయి పోయి 'నామ్మయ్య' అని పూపిరి పీల్చుకుంటుంటాడు బుచ్చిబాబు. ఆమెకు ఆశ్చర్యం కలిగించిందల్లా పది ఆటల్లో తొమ్మిది ఆటలు రాధ గెలవగలగటం...చతుర్ముఖ సారాయణంతో రాధ చతుర్యమెంతో కూడా ఆమెకి తెలుసు. నిజం చెప్పాలంటే తమ ముగ్గురిలో ఖచ్చితంగా గెలుపు సాధించగలిగేది తనక్కర్లే! మరేమిటి రాధ గెలుపులోని కిటుకు! తను సరిగ్గా ఆడలేకపోతాందా? మరుసటి ఆట, ఆ మరుసటి ఆట ఆట

వీర చచ్చలేని ప్రేమ, వాత్సల్యం కలిగింది. ఆనక కిసుక్కున నవ్వింది. ఆపైన పగలబడి నవ్వేసింది జరిగింది తలుచుకుని తలుచుకుని. ఆమె హఠాత్తుగా ఎందుకలా నవ్వుతుందో తెలిక బిత్తరపోయి చూసింది రాధ. ఆ నవ్వుకు కారణం అర్థం చేసుకున్న బుచ్చి బాబు మాత్రం పేకముక్కల చాటున ముఖం దాచుకున్నాడు. అక్కణ్ణుంచి హఠాత్తుగా మాయమై పోదామా అని వేగిరపడ్డాడు. కానీ సాధ్యపడక కన్నంలో దొరికిన దొంగలా తల వంచు క్కూర్చున్నాడు. బుర్ర వంచుక్కూర్చున్న బుచ్చిబాబు బుర్రలో ఆలోచనలు పరిపరివిధాల పోతున్నాయి. రాధకు అర్థమై పోయి ఉంటుంది ఈసాటికి తను చేసిన వెధవపని. తనూ అవమానం పీచు తోందా! తనని అనవ్వించుకుంటోందా. 'వెధవా బుద్ధుండా? అవతలివాళ్ళ ఫీలింగ్స్ హార్ట్ చెయ్య

“ఎలా మొహం చూపించను శారదకి” కాలుగాలిన పిల్లిలా ఇల్లంతా తిరిగాడు. పుస్తకాలు చేదనిపించాయి. పాటలు వెగటని పించాయి. పడుకుని కుంభకర్ణుడిలా నిద్రపోదా మనిపించింది. మందుకోట్టే దేవదాసులమీద సానుభూతి కలిగింది. వాళ్ళు మందుకోట్టడం ఎంత 'సకారణమో' బోధపడింది. నిద్రపోయే ప్రయత్నం చేస్తుండగా హఠా త్తుగా గుర్తొచ్చింది. ఇందాక ఆటలో ఒకసారి కిందపడిన ముక్కల నుంచి అప్పుడే పడిన ముక్కకి బదులు అంతకు క్రితమెప్పుడో పడిన ముక్కని శారద తీస్తుంటే, తను వాదనకి దిగాడు. 'ఒక ముక్కకి ఒక ముక్క తీస్తావే...జోడు పెట్టుకోవే చెల్లాయ్' అన్నాడు వెక్కిరింతగా—మామూలు ధోరణిలో. అది కానీ రాధ తప్పుగా తీసుకుందా? ఆమెని హేళన చేస్తు న్నట్లు భావించిందా? ఎగిరి కూర్చున్నాడు బుచ్చిబాబు. నిద్ర

మత్తు వదిలిపోయింది.

“నా ఉద్దేశం అది కాదు. నా ఉద్దేశం అది కాదు. రాధగారూ స్త్రీజా...” అంటూ గబగబా మంచం దిగాడు. చొక్కా వేసుకున్నాడు.

“వెరివెధవా. ఎక్కడికి బయలు దేరుతున్నావ్. బుర్రలేని బుద్ధి తక్కువ వెధవా? ఎలా చెబుతావ్ ఈ సంగతి ఆమెకి?”

“అవును ఎలా చెబుతాను. శారదకి చెప్తాను. తను ఆ ఉద్దేశ్యంతో ఆనలేదని రాధగారికి చెప్పమని”

“ఎలా చెబుతావ్ ఏమని చెబుతావ్.”

రక్కాన ఆగిపోయాడు.

“అన్నీ తన పూజాలేకానీ. అసలామె పట్టించుకుంటోందో లేదో తెలీదు. తన మాటలనీ తననీ కూడా అసలు పట్టించుకుంటోందో లేదో...అన్నీ తన పూజాలేనామో.”

చప్పున మంచంమీద కూలబడిపోయాడు.

పిచ్చెక్కి పోయినట్లు ఉంది.

వెధవా. చవట జోకుల చచ్చువెధవా.”

ఇంట్లో కూర్చుంటే మరీ పిచ్చెక్కుతున్నట్లుని పించింది.

సైకిలు వేసుకుని పూరంతా తిరిగాడు.

ఎక్కడైనా హఠాత్తుగా రాధగారు కనిపిస్తే బావుణ్ణు.

ఆమె కళ్ళలోకి జాలిగా చూస్తాడు. తనని మన్నించమని జాలిగా వేడుకుంటాడు.

కనిపించిన ప్రతి రిక్తాలోకీ తొంగి చూచాడు.

సినిమా హాల్సు చుట్టూ తిరిగాడు. ఆశగా వెతికాడు ప్రతిచోటా.

ఇంటికిచ్చి కూర్చుని ఏమిటేమిటో రాశాడు. ఏమిటేమిటో గీశాడు.

జాలి కళ్ళతో బేలగుండెలో పడి నిద్రపోయాడు.

ఆ మర్నాడు మధ్యాహ్నం ఎప్పటిలా రాధ రాలేదు. మరీ నీరసించిపోయాడు బుచ్చిబాబు.

సాయంత్రం వరకూ బిక్కమొహం వేసుకుని

మనసు రాధ చిరునవ్వు పక్కకే మొగ్గుతుంది ఆ క్షణాన. అది ఖచ్చితమైన నిజం.

ఆశగా వెతుకుతున్నాయి అతని కళ్ళు ఆటూ, ఇటూ.

ఆ రంగుల ప్రపంచంలో ఏదీ అతన్ని ఆకర్షించడం లేదు. కనువిందు చేస్తూ సందడిగా తిరుగుతున్న రకరకాల రంగుల బొమ్మల్లో ఏ ‘బొమ్మా’ అతని దృష్టి వాకర్షించడం లేదు. కరిగి వరదలై ప్రవహిస్తున్న ఆ సౌందర్యలహరిలో ఏ ‘మచ్చెకంటే’ అతన్ని ఆకర్షించడం లేదు.

అతని కళ్ళు రాధ పోలికలున్న, రాధని తలపించే ‘పద్మనయన’ కోసమే ఆశగా వెతుకుతున్నాయి.

హఠాత్తుగా అతని కళ్ళకి, కాళ్ళకి సంకెళ్ళు వడ్డాయి.

ఒక లేడీస్ కార్నర్ దగ్గర లాకెట్లు ఏవో చేతిలోకి తీసుకుని చూస్తున్నారు స్నేహితురాలిద్దరూ.

తన తప్పేమిటో స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. ఆమె పట్టించుకున్నట్లు కనిపించకపోయినా తన తెలివి తక్కువ వాగుడు ఖచ్చితంగా ఆమెను నొప్పించే ఉండాలి.

“వెధవా, వెధవా, వెధవా”

పిడికిలి బిగించి బలంకొద్దీ పెళ్ళున, పెట్టిల్లన పెడేల్మని గుర్తుకున్నాడు దవడమీద.

జివ్వుమంది. గూబ గుయ్యమంది. పళ్ళ వరస కదలింది. నెత్తురు నాలికికి తగిలింది.

“కసి తీరింది, వెధవా చావు.”

తాత్కాలికంగా ఉపశమనం కలిగింది ఆ బాధ వల్ల.

ఆ బాధ తగ్గక సాత బాధ తిరగబెట్టింది.

కుదురుగా కూర్చోలేక పోయాడు. ఒకచోట నిలవలేకపోయాడు.

కొన్ని లక్షలసార్లు తిట్టుకున్నాడు తనని తను.

“వెధవా. వెధవ వాగుడూ నీవూ. నోరు కంట్రోలు చేసుకోలేవు. చచ్చు జోకుల చవట

మాటిమాటికీ వీధి గుమ్మకేసి చూస్తూ, కాద గాలిన పిల్లలా కాలక్షేపం చేసి, తోచక పూరుమీద పడి, పూరంతా తిరిగి, ఇంటికి చేరుకున్న అతనికి ఇంట్లో శారద కనిపించలేదు.

రాధ వస్తే తనతో కలిసి ఎగ్జిబిషన్ కి వెళ్ళిందిటద రెక్కలు కట్టుకుని ఎగిరిపోయాడు బుచ్చిబాబు. ఆదివారం అవటంవలన ఎగ్జిబిషన్ చాలా సందడిగా కళకళ్యాడుతోంది.

“యాంటీ క్లాక్ వైజు”గా ప్రదక్షిణ సాగించాడు బుచ్చిబాబు.

ఒక్కసారి రాధని చూడాలి. ఆమె కళ్ళలోకి చూడాలి. ఆ భావాలు చదవాలి అదీ అతని తపన.

శ్రీకృష్ణుణ్ణి తులసిదళంతో తులాభారం తూచినట్లుగా.

ప్రపంచంలో ఉన్న సర్వసంపదలనీ, సర్వ సౌఖ్యాలనీ, సమస్త వినోదాలనీ, సమస్త సుఖ సంతోషాలనీ ఒక ప్రక్కా, రాధ తనని చూసినవ్వే చిరునవ్వు ఒక్కటే ఒక ప్రక్కా ఉంచితే—అతని

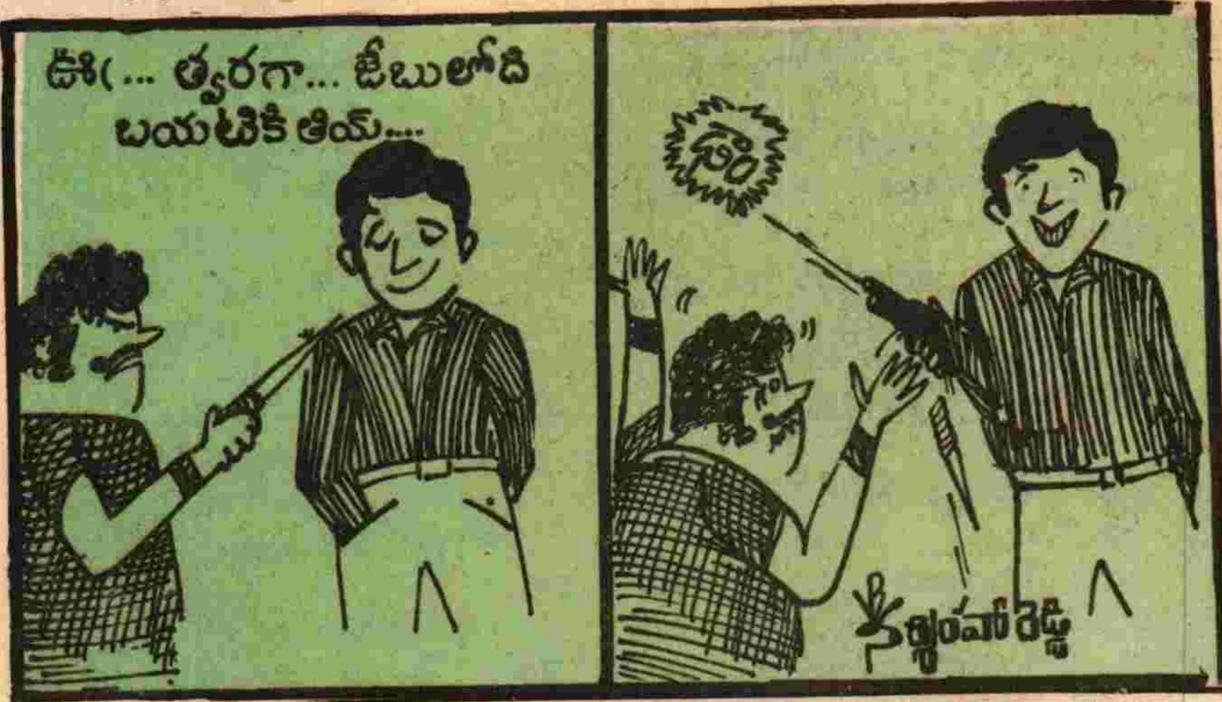
నేలకు మేకేసి కొట్టినట్లుగా అడుగు ముందుకు పడ లే దతనికి.

దగ్గరగా వెళ్తానూ, వెళ్ళి పలకరిద్దామా వద్దా అని మీమాంసలో పడి తన్నుకుంటున్న బుచ్చి బాబుని మొదట రాదే చూసింది. శారద చెవిలో ఆ సంగతి చెప్పింది.

నవ్వుతూ దగ్గరికి వచ్చింది శారద. అనుసరించింది దాధ.

అప్పుడే వాళ్ళని చూసి ఆశ్చర్యపడినట్లు నటించాని ప్రయత్నించాడు బుచ్చిబాబు. కానీ కుదరలేదు. అతని మొహం చూస్తుంటే ఆశ్చర్యార్థకం కాగడా వేసినా కనపడటంలేదు. పైపెచ్చు పక్కవాడి జేబులో చెయ్యి పెట్టి దొరికిపోయి, “సారీ, నా జేబునుకున్నాను” అని వ్యర్థంగా బుకాయించ బోతున్నవాడి ఫోజు పడిపోయిం దప్పుడే అతని మొహంలో.

పైగా, “అమ్మ చెప్పిందా మేం ఎగ్జిబిషన్ కి వచ్చామని” అన్న శారద పలకరింపుతో అతని

మొహంలో మరీ ఆముదం కళ వడిపోయింది. ముసిముసిగా నవ్వింది శారద, అతని అవస్థ చూసి.

రాధ కూడా నవ్వు దాచుకుంటూ నన్నని చిరు నవ్వు మొహంలో అతని కళ్ళలోకి ఆపేక్షగా చూసింది. "రాధ కోపంగా లేదు. నవ్వింది. తనకేసి ఆపేక్షగా చూసింది."

తల్చిబ్బయి తలక్రిందులై పోయాడు బుచ్చి బాబు. రాకెట్ల అవసరం లేకుండా చంద్ర మండలం ఎత్తుకి ఎగిరి (ఎదిగి) పోయి చంద్రుణ్ణి ముద్దు పెట్టుకుని వచ్చేశాడు. ఆనక కృతజ్ఞతా భారంతో క్రుంగిపోయి, వంగిపోయి, ఒదిగిపోయి, ఒదిగొదిగిపోయి, ముడుచుకుని ముడుచుకుని ముడుచుకునిపోయి, ఆమె పాదాలమీద—ఆ పాద పద్మాలమీద—పడిపోయాడు వో బుల్లివువ్వెస్.

వంగి ఆ పువ్వుని తీసుకుని ముద్దాడి తలలో తురుముకుంది రాధ.

మూడు నాలుగు వారాల కోసారి బుచ్చిబాబు గది సర్ది, అతను చిందర వందర చేసిన పుస్తకాల అలమారుని ఒక కొలిక్కి తీసుకురావడం వో ఉద్యోగం శారదకి.

ఆ రోజు మధ్యాహ్నం కూడా ఆమె అదే కార్యక్రమంలో ఉండగా, ఆమె దృష్టిని ఆకర్షించింది ఒక పుస్తకం. కుతూహలం కలిగించే విషయాలు కనపడటంతో ఆ కుతూహలాన్ని అణచుకునే ప్రయత్నమేదీ చెయ్యకుండా, కుతూహలంగా పేజీలు తిరగేసింది, కుదురుగా కుర్చీలో కూర్చుని. పేజీలు తిరగేస్తున్నంతసేపూ ఆమె పెదవుల మీద నన్నని చిరునవ్వు లాస్యం చేస్తూనే ఉంది. పేజీలన్నీ తిరగేసి, "హన్నా అన్నా! నేను దేవుడికి దణ్ణం పెట్టుకున్నప్పుడల్లా వెక్కిరిస్తావుకదా నన్ను! చేతినిండా దొరికా విప్పుడు. ఉండు, నీ పని చెబుతా" అనుకుంటూ లేచి ముందు గదిలోకి వచ్చింది.

యథాప్రకారం ముందు గదిలో కిటికీ దగ్గర కూర్చుని పుస్తకం చదువుకుంటు (న్నట్లు నటిస్తూ) న్నాడు బుచ్చిబాబు.

పుస్తకం వెనకాల దాచి పట్టుకుని "అన్నయ్యా" అంటూ గదిలోకి అడుగు పెట్టింది శారద.

ఆ గొంతు విని ఉలిక్కిపడ్డాడు బుచ్చిబాబు. అతను ఏదైనా వెధవ పని చేసినప్పుడు, అది తను చూసినప్పుడు, చొక్కా పుచ్చుకుని నిలేయ బోతున్న దోరణిలో, చెవి పుచ్చుకుని మెలేయ, బోతున్న దోరణిలో పిలిచే పిలువది.

చెల్లెలిచేత చివాట్లు తినటం అతనికి ఇష్టమైన కార్యక్రమాల్లో ఒకటి. ఆమె మృదువుగా మందలిస్తుంటే, మొట్టికాయ లేస్తున్నట్లు చివాట్లు పెడుతుంటే ఇష్టంగా, శ్రద్ధగా ఆ చివాట్లన్నీ కడుపు నిండా భోంచేస్తాడు బుచ్చి బాబు.

వయసులో తనకంటే చిన్నదైనా బుద్ధిలో తనకంటే పెద్దది అని శారదమీద అతనికి చెప్పలేనంత గౌరవం.

అందుకే తనని చివాట్లు వేసే చనువూ, అధికారమూ సర్వ హక్కులతో ఆమె వరం చేసే శాడు బుచ్చిబాబు.

ఎప్పుడైనా ఏమీ తోచకపోతే శారద ఎదురుగా కూర్చుని, ఆమె చేస్తున్న పని పాడుచేస్తూ, "తోచ ట్లేదే, చెల్లాయీ! కాస్త కోప్పడవ్ కాస్తేపు" అని విసిగించి విసిగించి ఆమెచేత నిజమైన చివాట్లె తింటూ ఆనందించటం కూడా కద్దు.

తనని చెవి పుచ్చుకుని నిలవేయబోయే దోరణిలో పిలిచే ఆ పిలుపు అతనికి బాగా అలవాటే.

"కానీ ఇదేమిటి ఈసారి ఈ గొంతు మరీ వింతగా ఉంది!"

"అన్నయ్యా! నేను దేవుడికి దణ్ణం పెట్టు కున్నప్పుడల్లా వెక్కిరిస్తావు కదూ నన్ను...మరి దీన్నేమంటారురా!"

చెల్లెలి చేతిలో పుస్తకం చూసి పక్కన బాంబు పేలినట్లు ఉలిక్కిపడ్డాడు బుచ్చిబాబు. గబుక్కున లేచి పుస్తకం లాక్కోబోయాడు.

చుట్టుకున్న పుస్తకం దాచేసింది శారద.

"లాక్కుని ప్రయోజనం లేదురా, అన్నయ్యా! పుస్తకమంతా తిరగేశానులే. కొద్దిగా సందేహాలు వచ్చాయిరా. అవి తీరుస్తావేమోనని వచ్చానన్నమాట" అంటూ అతనికి ఎదురుగా కుర్చీలో కూర్చుంది— ఏమరుపాటున అతను లాక్కోవటానికి వీల్లేకుండా పుస్తకాన్ని గట్టిగా పట్టుకుని.

తలొంచుకుని పుస్తకంలో మొహం దాచు

కున్నాడు బుచ్చిబాబు.

"నీకు విగ్రహారాధన అంటే ఇష్టం లేదంటావు కదరా, అన్నయ్యా. మరి దీన్నేమంటారురా?" అంటూ ఒక పేజీ తిప్పింది శారద.

ముమ్మూర్తులా రాధ పోలికలున్న ఒక బొమ్మ గీసుకున్నాడు బుచ్చిబాబు ఆ పేజీలో. ఆ బొమ్మని పద్మాసనం వేయించి పద్మంలో కూర్చోపెట్టాడు. తలమీద కిరీటం పెట్టాడు. తల చుట్టూ కాంతి చక్రం గీశాడు. చుట్టూ మందిరం వేశాడు. ఆ మందిరం ముందు బుద్ధిగా బుద్ధుడిలా తన బొమ్మ గీసుకున్నాడు.

కిసుక్కున నవ్వింది శారద.

"అమ్మో! భక్తి పిచ్చి చాలా ముదిరింది" అంది.

"మంత్రాలూ, పూజలూ, స్తోత్రాలూ, దండకాలూ...ఇవేమీ ఇష్టం ఉండవుకదూరా నీకు, మరి వీటి నేమంటారా?" అంటూ ఇంకో పేజీ తిప్పింది.

ఆ పేజీనిండా "రాధ కోటి" రాసుకున్నాడు బుచ్చిబాబు. మధ్య మధ్య "రాధ బంగారు తల్లి" "రాధ బంగారుతల్లి" అని తనివితీరా రాసు కున్నాడు.

"ఇవి మంత్రాలు కాబోలు, అన్నయ్యా! మంత్రాలూ, స్తోత్రాలూ, దండకాలూ కూడా ఇలాగే పుట్టి ఉంటాయిరా. చెప్పలేని భక్తిని వెల్లడి చేసుకుంటానికి అవి మార్గాలు కాబోలు" అంటూ తర్వాత పేజీలు తిప్పింది.

ప్రతి పేజీలోనూ 'రాధ నామస్మరణం', 'రాధ చిత్రతోరణం'—రాధని రకరకాలుగా అందాల భంగిమల్లో చిత్రించుకున్నాడు. ఒకచోట ఆమె పాదాలు ముద్దాడుతున్నట్లు, ఒకచోట ఆమె చేతులు ముద్దాడుతున్నట్లు, మరోచోట ఆమె పాదాలు అరిచేతుల్లోకి తీసుకుని కళ్ళ కద్దుకుంటున్నట్లు, ఆమె పాదాలని నుడుటి కానించుకుని వరవశంగా తన్నయంగా కళ్ళు మూసుకుంటున్నట్లు...

"ఇది ఆరాధనన్న మాట. నాన్నగారు కళ్ళు మూసుకుని జపం చేసుకుంటుంటే వెక్కిరిస్తావ్. మరి నువ్వు రోజూ కిటికీదగ్గర పుస్తకం పట్టు క్కూర్చుని చేసేదేమిట్రా, అన్నయ్యా! జపం కాదూ...ధ్యానం కాదూ...తపస్సు కాదూ" అంటూ పేజీ తిప్పి ఆశ్చర్యం నటిస్తూ, "ఇదేమిట్రోయ్, ఇన్ని క్షమాపణలు రాశావ్" అంది.

"రాధగారూ, క్షమించండి. నా ఉద్దేశం అది కాదు. ప్లీజ్ నన్ను మన్నించరూ..." ఇదే వరన పేజీనిండా. పేజీలు నింపేశాడు ఆ స్తోత్ర పారంతోనే.

"ఇది చేసిన తప్పుల్ని తలుచుకుంటూ దేవుడి ముందు చెంపలేసుకోవటమూ, గుంజీలు తీయటమూ నన్నమాట. బావుందిరా, అన్నయ్యా, నీ దేవ తార్చన" అంటూ శారద తలెత్తి చూసేసరికి తేలు కుట్టినట్లు గబుక్కున కుర్చీలోంచి లేచి, లోపలేదో పని ఉన్నట్లు గబగబా లోపలికి వెళ్ళి పోతున్నాడు బుచ్చిబాబు.

వీధి గుమ్మంలోంచి లోపలికి వస్తోంది రాధ.